

„Brus“ izhaja 5. in 20. dan vsacega meseca. — Cena za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld.
Posamične številke po 20 kr. — Inserati računijo se po 4 kr. petit-vrsta.

Nepozabnej deklici.

Jaz ljubil sem devo
Le éno samó,
Pa sem jo izgubil,
Več moja ne bo.

Kakó sem vesel bil
In srečen vsekdar
Ko grel me je vërne
Ljubezni nje žar!

O, kaj bi vam pravil
O krásu bi nje,
Kakó ljubeznívo
Bilo je deklè!

A úrice zláte,
Prešlè ste, prešlè!
Ne zvesta zabila
Prisege je vsè!

Naj tudi premérím
Širóki ves svét;
Kje naj bi li nášel
Dekličji tak cvet?

A méni ostal le
Spomín je na njó
In solze, ki joče
Po njej jih okó! . . .

Tehomil.

Ponesrečen obisk.

Humoreska. Spisal Franjo.

Kolegi so jima rekali Orest i Pilad, poredna dečad pa je stikala glavé skupaj, kadar sta šla po ulici in kazala nánje: „Glejte, dvojčka gresta!“

In res njihova zunanost je bila slična. Oba sta bila majhne rasti, oba debelotrebušna, oba sta imela vidno znamenje nevidne milosti sladkega vinca na nosi, bila sta jednake starosti in oblačila sta se vedno jednako. — Poleg tega sta imela očala in nosila sta vsak svojo palico — Še nekaj sta imela sličnega, kar sicer ni bilo videti — bila sta oba Jožefa. Prvi je bil okrajni sodnik Joža Kavkar, in drugi davkar Joža Možnar.

Manj sličen je bil njihov značaj. Sodnik je bil zgovoren, davkar malobeseden. — To je bil prvi in glavni uzrok, da sta se drug družemu prijateljski približala. Sodniku je bilo namreč jako po volji, da je dobil človeka, ki ga je verno poslušal, ki mu ni vedno segal v besedo in ki mu je konečno največje bedarije verjel. — Davkarju se je pa zopet dopalo, da je imel prijatelja, ki je vedno vedel kaj novega povedati in ki ga ni, kakor drugi vedno šilil, naj katero pošteno zine. — Davkar je bil takorekoč dolgočasen človek. — Saj veste, kakošni ljudje so ti dolgočasneži — v gostilno hodijo, da bi si

tam svojo bolezen — dolgočasnost — ozdravili, pa zató dolgočasijo druge. — Tudi davkarja so drugi kolegi vedno pikali, kadar je prišel v njihovo družbo — zató pa se jih je vedno ogibal — vedno je bil le pri sodniku. — Ta mu ni nikdar rekel žal besede, vedno je bil vesel, vedno je burke uganjal. — To je davkarju jako dobro delo, kajti on je bil strašno „tenak“, nervozen. Če si mu pozabil narediti piko na i, že mu je bilo slabo. Samostojno, na svojo roko ni storil ničesar v vsem mu je bil sodnik svetovalec, voditelj. — Da celo v gostilni! Tu je sodnik pokušaval vino in sodil, káko da je, potem pa je zopet sodil in zopet pokušal in davkar je natanko tako delal.

Vsak večer, ko je naša skupna žepna ura, vulgo solnce, za goró se pomikala, korakala sta po trgu in zavila jo potem v gostilno k pošti, kjer je bilo po sodnikovem mnenji najboljše vino.

Navada je železna srajca in sodnik in davkar sta se drug družega tako privadila, da sta morala biti vedno skupaj. —

Mislite si torej presenečenje njihovo, ko je bil sodnik nečega lepega dne kar meni nič, tebi nič — pre-

meščen. — To vam je bila prava italijanska bomba! Tako sta postala bleda, da so jima še iz nosa posledice mnogih izpraznjenih vrčev izginile in molče sta premišljevala, kaj in kakó.

Kako vse drugače je bilo še včeraj! Po navadi sta prišla na pošto in oštir je prisedel k njima. „Danes pa, moj sin dela maturo,“ pravi davkar nekako važno, a vendar s strahom. „Strašno me skrbi, jo bode li naredil ali ne.“

„Ta matura ta!“ pravi sodnik — „ta dela sedaj dijakom preglavice. Ko sem jaz študiral, še tega ni bilo, sedaj pa se vedno več zahteva. Seveda ljudij je mnogo, mora biti torej pot do kruha bolj strma. Slaven, občečisljan se pa sedaj niti več postati ne more. — Da, da, sedaj ni več tako, kakor v starem veku, ko je n. pr. Sokrat le rekel: „Jaz ničesar ne znam“ in kakor bi pihnil, slaven postal — sedaj je drugače. Dijak brez mature ne velja nič, zato pravim jaz, matura je pika!“

„Zakaj pa pika?“ oglasi se davkar.

„Zakaj pika?“ Če hočeš stavek prav končati, moraš vendar piko narediti in če hoče dijak študiranje prav končati, mora maturo narediti. Ergo je matura pika. — Natakár, sedaj mi pa hitro še jedno čašo prinesite, pa dobre mere! Dobra mera in vaga — v nebеса pomaga!“ — „Moj gospodar pa pravi: Dobra mera in vaga, na boben pomaga!“ odreže se natakár.

„Kaj taka načela imate vi oštir? dè davkar. Glejte si no, kdo bi si bil to mislil?“ — „Brez zamere, gospod davkar,“ izgovarja se oštir. Prva prislovica velja za oni svet, druga za ta svet. Dokler smo torej na tem sveti, moramo se po obeh ravnati!“

Dolgo v noč sta ostala na pošti. Sodnik je še pripovedoval svoje anekdote iz dijaških let, ko je bil na Dunaji. Kako se mu je mnogokrat slabo godilo, kako je nosil „scripta“ za papir prodajat, da je dobil denarja za „Leichenschmaus“ etc.

Predno sta se razšla, zagotavljala sta si še vedno prijateljstvo.

In danes ?? — Vse drugače! Sodnik se je moral posloviti. — „Gotovo mu bode jako dolgočasno v tujem mestu,“ mislil si je davkar, ko je šel s kolodvora proti trgu nazaj. — Toda njemu je še le bilo dolgočasno, njemu! Prve dni mu na pošti nobena reč ni teknila, in le s časom se je privadil na novo življenje. Začel je zopet vino pokušati in soditi in obratno in glej! davkar je to še precej pogodil, samo tako v slast mu ni šlo ko poprej, ko mu je bil sodnik s svojim veselim humorjem na strani.

II.

Prišel je 19. sušec, skupni godovni dan. Kako je bilo pred letom vse drugače! Dopoludne sta se peljala v odprtem vozu iz trga in sveža pomladanska sapa in gorko solnce uplivalo je tako dobrodejno nánju! In sodnik je govoril in davkar poslušal. — Zvečer pa sta sedela v kotu „pri pošti“ in pila dolenjca — (njima je bilo namreč vsako vino dolenjec) kajti sodnik je bil modro „pogruntal“ da je vsako vino dolenjec, ker od spodaj iz pipe priteče.

Danes pa sodnik sam, davkar sam! — Hu! Sodnik je že na vse jutro premišljeval, kaj da bi davkarju poslal za god, da bi ga bolj razveselil. Nazadnje je prišel do sklepa, da bode najboljša, če se pelje s kurirjem, — ki odhaja ob 7. uri — k davkarju in mu lastnoročno svoja darila prinese.

Rečeno, storjeno. Ko je ob 7. uri oddrdral kurir, nesel je seboj sodnikovo malenkost. Ves čas si je v duhu predstavljal, kako bode davkar debelo gledal, ko mu bode kar tako nenadoma nasproti prišel! In potem na pošti v kotu! Tam bode veselje!

Kurir je obstal na kolodvoru trga, kjer je bival davkar. Sodnik stopi hitro z voza ter koraka proti davkarjevemu stanovanju. Ko pride tja, dobi vse zaprto. „Šment, kaj je to?“ zagodrnja. „Vse zaprto. Stari dečko je že ustal? Aha, morda je šel že v urad. Da, ti davkarji še ob praznikih niso prosti, — no poglejmo tja!“ — In šel je v davkarijo. „Gospoda davkarja danes še ni bilo v urad,“ javi mu praktikant, ko ga po davkarji upraša.

„Ti strela ti!“ misli si sodnik — „nazadnje je pa že na pošto šel. Joža, Joža, ti si poreden postal!“ godrnjal je zraven. „Kar na svojo roko je program predrugčil, popreje nisva šla nikdar dopoludne k pošti.“ Gre na pošto, toda davkarja tudi tam ni. Sedaj je imel pa tudi sodnik polagoma zadosti. Jezno je pil svojega „dolenjca“ in ravno je hotel oditi, ko stopi gostilničar v sobo.

„Gospod sodnik, vi tu?“ zavpije že mej vratmi. „No bode pa gospod davkar dobro naletel, on vas je šel pa v mesto obiskat.“

„Toraj pa slepe miši igra! Jaz njega iščem, on mene! Ta je lepa! No čakajte, morda se stvar še lahko popravi. Kedaj gre prvi vlak nazaj?“ „Tako sedaj ob 10. uri gre poštni vlak.“

„Toraj nimam ni trenotka zamuditi, takoj moram oditi, da davkarja še tam dobim.“

Davkar pa je mej tem časom kakor razdražen vol hodil po mestu ter vsake pol ure hodil gledat, je li sodnik doma ali ne. Ko gre zopet tako gledat, naleti na slugo, ki je baš zapiral vrata. Davkar, ki je bil že ves nervozen, zavpije nad njim: „Človek, kje je sodnik?“ — „Gospod sodnik se je danes ob 7. uri odpeljal v trg N., da obišče necega prijatelja.“

„O sana insania! Ta neumnež!“ zastokal je davkar. „Oprostite, sodnik je moj gospodar!“ — „On je lahko petindevetdesetkrat tvoj gospodar, pa sedaj je vendar neumno storil! Da če bi on mene ne iskal okolu, lahko bi bila sedaj skupaj. Pa vendar še ni vse izgubljeno! Nazaj se popeljem in sodnika gotovo dobim na pošti! Ali gre še kak vlak dopoludne v N.?“ „Da, ob desetih gre poštni vlak tja!“ „Dobro! Hvala!“ In davkar je tekkel, kar je mogel na kolodvor, da bi vlaka ne zamudil.

Kakor sem pozneje slišal, sta prijatelja sklenila, da si v bodoče vedno popreje pismeno naznanita, kadar se bodeta mislila obiskati.

A-hacelj: Sta li čitala klerikalnega agitatorja Šturma preklic v dnevnikih?

B-hacelj: Čital, Čital! Kaj tacega pa še ne, odkar smo zadnjikrat klali.

C-hacelj: To vama je prava umetnost. Kaj tacega nihče drugi ne zna.

A-hacelj: Kako to! Nihče ne zna?

C-hacelj: Seveda nihče ne zna, kajti Šturm je sam sebi v obraz plunil.

Zakaj vojaki dobro vidijo?

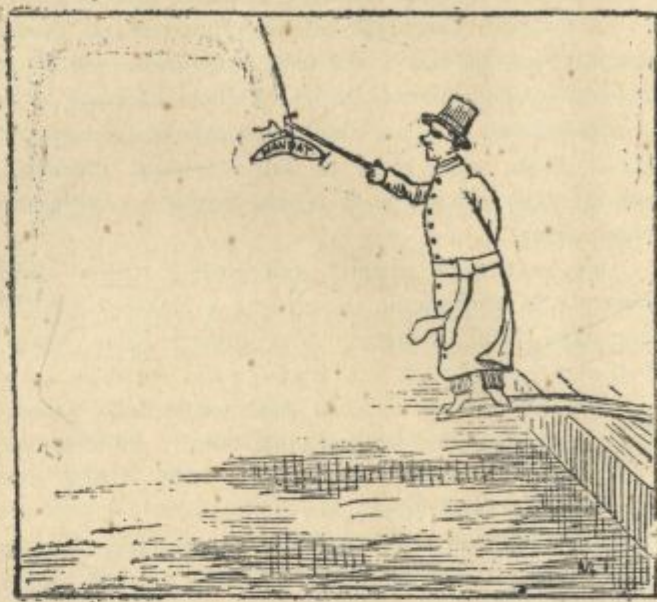
Vojaki nimajo ničesar za večerjo. Nič je pa dobro za oči, toraj morajo vojaki imeti dobre oči.

Kalanova kandidatura.

Zaloigra v štirih podobah.

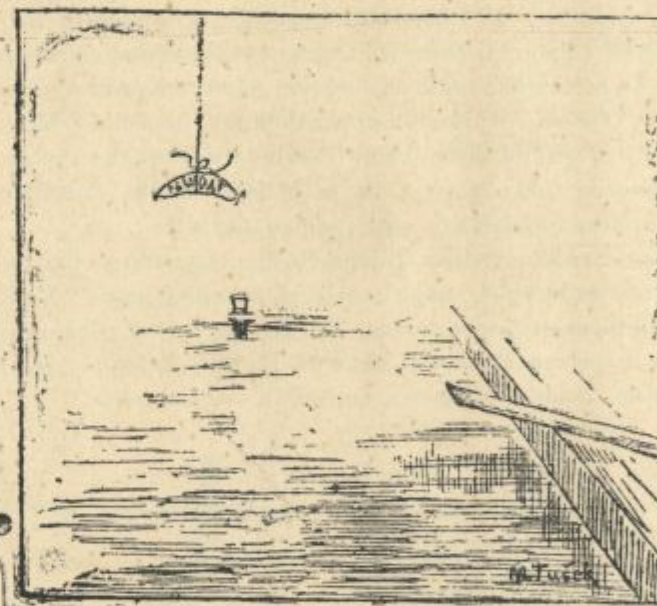
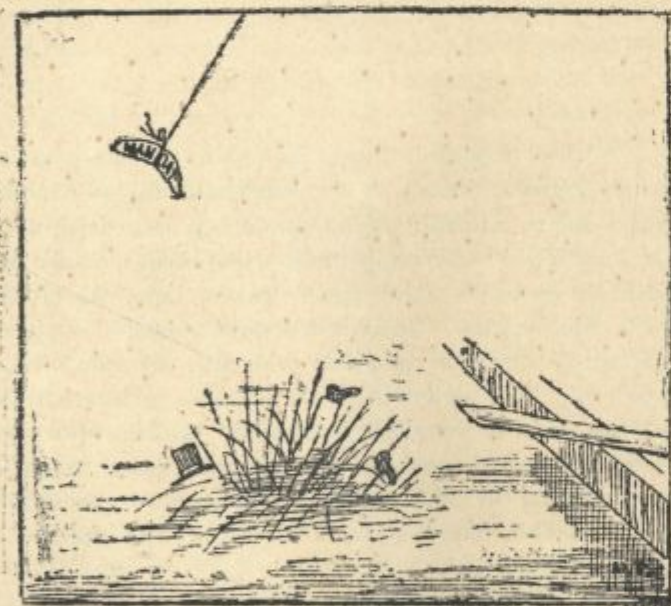
1.

2.

3.

4.

V katerem taboru so konfuzni minêrji?

V gostilnici „Pri Auer-ji“ je bilo za zadnjih mestnih volitev jako živo. Tu je bilo zbirališče bolj vnetih volilcev in agitatorjev iz obeh taborov, nestrpno čakajoč izida volitve in gaseč jezo z izvrstnim pivom domačega pridelka. Zato se ni čuditi, da je nastal med dvema nasprotnima agitatorjema glasen prepir, ki je pa vreden, da se zvê v širje kroge.

Bilo je zadnji dan volitev, ko se vnet klerikalen agitator oglasi, rekoč: „Včeraj Vam je pa „Slovenec“ gorko zasolil, imenujoč Vas konfuzne minêrje ter je Vam v obraz povedal, da je Vam samo za „čast in mast!“

Klerikalni volilci: „Bravo, Jaka, dobro si se odrezal! Pepa, prinesi še deset vrčkov piva!“ Nato ustane pri drugi mizi narodni kortež in nasprotnika tako-le zavrne: „Najpoprej Vas vprašam: Čemu se je pa ustanovilo „Katoliško politiško društvo?“ Jedino zato, da bi prevrnilo vse do sedaj obstoječe. V ta namen ste pa že dolgo po krtovo rili. Zato ste pa minêrji Vi, ker ste Vi

prvi začeli mine kopati. Pa tudi konfuzni ste; kajti dnevnik za „farovže in mežnarije“ se na prvi strani z vsemi štirimi brani imena „klerikalec“, a na zadnji strani debelo tiskani „Klerikalni volilec“ z gnojnico poliva našega dr. Majarona, in baš to ostudno polivanje mu je pri zavednih volilcih II. razreda največ pripomoglo do zmage.

Ko se razpoči Vaša skrita mina in podsuje vse naše, mej njimi celó vrlega hauptmana — vse to vzdrami našega generala; skliče nas in izda ukaz: „Fantje, zdaj pa urno kopljite kontra-mine, ni še vse izgubljeno!“ In šli smo na delo z veseljem, ki ga vdihuje dobra, pravična reč ter nada gotove zmage; kajti dobro smo vedeli, da pri zavednih volilcih II. in I. razreda obljube popolnoma odpustkov za pregnanje brezvercev z rotovža (katere vidi pa samo Kalanov mikroskop) ne bodo imele toliko moči, kakor v III. razredu. In res, nismo se zmotili; kajti predvčeranjim ob treh popoldne se je užgala naša kontra-mina št. I. in podsula je Vašega generala, dasiravno je jako oprezno od daleč gledal, pa nazadnje ga je le rado-

vednost preblizo privlekla — in odneslo ga je, kakor lani pri ožji volitvi. Danes ob jedni popoldne unela se bode pa naša kontra-mina štev. II., a učinek bode še hujši. Torej, ako že hočete, mi smo kontra-minérji in kakor vidite razumni, kar Vam hočemo pa drugo leto še bolj živo dokazati; torej na svidenje, gospóda klerikalci!

A dnevnik „farovških kuharic“ tudi trdi, da je nam samo za „čast in mast!“ Za čast nam je reš veliko mar, zato smo se pobrinili, da naša Ljubljana ne očrni, nego da ostane bela. Pač pa Vašim načelnikom ne more biti dosti do časti, sicer bi se ne bili v talarjih plazili po beznicah, kjer se česenj in čebula borita za prvenstvo močnih dišav.

Kar se tiče pa „masti“, tak povejte svojim načelnikom, da je nespametno in nevarno v steklenem salonu okrog sebe lučati kamenje, sicer utegne „Slov. Narod“ začeti objavljati „Listek“ „Onabiranji debele „masti“ po klerikalcih“, ki bode pa še dalje izhajal, nego „Izpovedanja bivšega prostomisleca“; kajti tvarina je ogromna. Pa tudi čitateljev bode naš „Listek“ več imel; kajti so zares silno „mastne reči!“

Ker ravno govorim, naj Vam še nazadnje povem, kaj je imelo pri tej kapelanskej komediji največjo škodo. Brezdvomno: naša vzvišena sveta vera, ker tó so baš njeni oznanjevalci kar z nogami teptali. Kajti, tudi najbolj pobožni tercijski se mora vender čudno zdeti, kako se ujema tó, da ravno tisti gospodje, ki v cerkvi tako goreče priporočajo mir in ljubezen, zunaj cerkve hujskajo očeta proti sinu, brata zoper brata in soseda proti sosedu!

Občutljivo škodo so imeli tudi založniki slame; kajti iz „Katoliške tiskarne“ se je te dni po vsem mestu raznosilo toliko popirja, da se je lahko z njim nastiljalo, radi tega je slama v ceni rapidno padla!“

Narodni volilci: „Živijo Srečko, izvrstno si jim zavzel jezike, glej, kako molče in povešajo glave! Pepa, prinesi deset litrov terana, pa še ne gremo, dokler se ne razpoči naša kontra-mina št. II., pod katero bode za večno zasut klerikalcev maršalček — Kalanček!“

„Za Boga svetega, kdo ste pa vi, ali ste človek, ali pa samo senca?“

— Sicer sem prokurist, odkar ste pa mesarji s ceno tako poskočili, sem pa samo še senca.“

Z ulice.

A. Kakšne smodke so pušili klerikalni agitatorji mej dopolnilnimi volitvami Ljubljanskimi?

B. same Regali-tas, pravo specijaliteto.

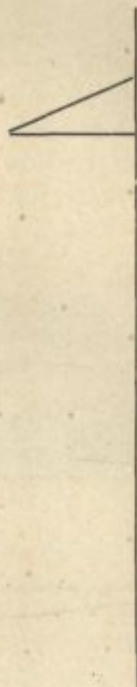
A. A sedaj po volitvah?

B. Sedaj pa Šusteršič - Kabanos.

Znidaršič in Šusteršič

ali
narodna umetnost.

Slavni slikar Kistoslav Žnidaršič, sloveč zlasti po takozvanem „Concertzeichnen“, začel je to svojo čudovito spretnost uporabljati tudi za portréte. Uspehi so velikanski, fenomenalni, kajti par črt in portrét je gotov. Te dni napravil je nastopno krasno sliko:

Na prvi pogled človek slike skoro ne umeje, a čim dalje jo gleda, tembolj se mu znana zdi, dokler naposled ves vesel ne zaupije: „Vidiš ga no, saj sem dejal, to je dr. Šusteršič!“ In res je tako. Genijalni umetnik pogodil ga je baš v onem zgodovinskem hipu, ko bi imel priti izza vogala. Prednji del nosu pomolil se je že naprej, še hipec, in gospodar pride sam za njim! In ta kos nosu, kako duhovito, kako plastično je narisano! Zdi se, kakor da bi vohal po klerikalnih volilcih in v svoji duševni napetosti gledalec ves razburjen jedva diše, ker se ima zdaj in zdaj prikazati On sam, dr. Šusteršič, čegar sladko ime naj se abeceduje na vse večne čase. Amen!

Slika ta dela globok utis, njena posebna vrednost pa tiči v tem, da se ista lahko porabi tudi za kapelana Kalana kadarkoli in kjerkoli bode kot kandidat propal.

Non quis, sed quid.

Prvi maj v Ljubljani.

(Izv. telegram.)

Delavsko gibanje ogromno. Gledališče že razrušeno. Ob 5. uri zjutraj bili so že vsi vojaki na nogah. Po predmestjih čulo se je hripavo petje raznih — petelinov. Pri Čapu na Dunajski cesti grozen ropot in razbijanje, kajti nastavili so zopet — sodček piva. Kri curkoma teče — v klavnici. „Ni nesreče brez sreče“ rekel je g. Čap, ko je nastavil petnajsti sodček.

A. Kalan je torej propal!

B. Da. A zaradi tega je vender še kandidat.

A. Kakšen?

B. „Nabit“ kandidat.

Izidorja Muzloviča premišljevanja.

Nekdaj se je rekalo, da človek pri baronu začanja. Dandanes tega ni več, kajti razmerje mej baroni in tlačani se je korenito predrugačilo in kdor je baron, je tudi toli izobražen in uljuden, da kaj takega koncem devetnajstega stoletja več ne trdi.

Nastalo pa je sedaj drugo geslo, to namreč, da človek stoprav pri kapelanu začanja. Nekdanjim stanovom kranjskim bil je kapelan še nekakšen geografičen pojem, le župnikom bil je dovoljen ustop v zbornico kranjsko. Mislili so si takrat: kapelan je od danes do jutri. Danes je nameščen na Gorenjskem, jutri pa ga pošljejo duše past v Belokrajino, ali pa na kraško mejo. Vrhu tega pa tudi ni misliti, da bi kapelani, jedva zapustivši semeniško ozidje, bil že izvor vse modrosti in učenosti. Sedaj pa je to drugače. Kapelan sili v deželni in mestni zbor, kapelan ima toliko političnega dela, da niti ne utegne donesti svetstev za umirajoče ubogemu zemljanu, ki mora brez te poslednje tolažbe nastopiti pot v večnost. In ako to kapelanu, recimo Kalanu, očitaš, poslal ti bode popravek in grozil se ti bode, da se vidita pri sodišči. Seveda, tega ni nikdar resno mislil, to bil je le „švindl“, dobro je znal, da bi fundamentalno pogorel, ko bi tožbo pričel. In ako si mu popravek še tako osolil in z najhujšim poprom potresel, ne dá več besede od sebe, marveč potisne liki tič noj, glavo v klerikalni svoj grmič in molči, kot bil bi — mrtva stvar.

Mrtev pa ni, on se je le potuhnil. Kadar so, recimo, mestne volitve zopet na vrsti, začne ti isti manevr. Opiše ti liki romanopisec volilni dogodek in pristavi: To je faktum, to bomo, če treba pred sodiščem dokazali. Ako ga pa potem malo za žilo potiplješ, prekliča sicer vse, nadkriljuje celo zgloglasnega Šturma, ima pa vender še toliko nesramnosti v sebi, da bi, ako bi sploh bilo mogoče, vso krivdo z nečuvno virtuoznostjo navalil nasprotniku na pleča.

Ako pa njih zla dela fotografuješ v listu na primer v „Brusu“, kako je kapelan Gliebe 14letno deklico pripravil za svoje namene, kako je kapelan K. imel „rendez-vous“ v botaničnem vrtu, kako gospod Matevž na Vrhnikih bahači, da redno čita skrajno podli list „Caviar“ i. t. d., i. t. d., i. t. d., potem pa pišejo: To je gnus! To je gnojnica! „Brus“ napada „poštene ljudi“.

Meni samemu se gnusi, da imam tako gradivo pred seboj. A gospodje so sami krivi. Ako se „poštenost“ pojavlja v tacihi činih, potem mi bode vsakdo

pritrjeval, da to več poštenost ni. Kaj bi bil na to rekel pokojni pater Greuter, tega niti ponavljati nečem, to že vrabci na strehi čivkajo.

Pri vsem tem so pa gospodje tako arogantni, da „brezverstvo“ ter jednake izraze kar iz škrijcev stresajo. Kdor ne prisega na Kalanovo in Žitnikovo nezmotljivost, ta je že brezverec. „Anathema sit!“ Brezpo- gojno moraš se jim udati, potem si še le človek, kristijan. Vse to, kar si se nekdanj učil, je ničevno, le to, kar pro- povedujeta Žitnik in Kalan, to je živa resnica, to je dogma.

Doslej smo bili vajeni, da so se tudi dogme — se- veda ne kapelanske — proglašale v dostojni obliki. Sedaj pa drug ton. Poraz pri mestnih volitvah Ljubljanskih odpihnil jim je zadnjo mrvico zmernosti, sedaj besne, sedaj brcajo na vse strani in blujejo psovko za psovko.

„Brezverski liberalci“, to jim je že malen- kost, akoravno je gotovo, da mi vere še nikdar nismo zlorabljali, kakor nekaterniki, ki so še pred nemalo leti poudarjali svoj ateizem. Trebalo je še debelejših polen. Poleg Žitnika v članku „o Trstenjakovem spomin- skem večeru“ in v listku, kjer psuje in grdi „Čitalnico“ in „Narodni dom“, da o družih zavodih in narodnjakih ne govorim, — zglasil se je zopet zabuhli kapelan Kalan. Slovenčeve psovke so njemu že preslabe, zato je začel že kar z „barabami“ okoli sebe metati. Ta duhteči izraz je najbrže prisvojil si pri poslednji volilni agitaciji ker se je menda mnogo potikal v tacihi krogih. No, pr- venstvo Kalanu v tem oziru ne odide. Doslej tega izraza še noben slovensk pisatelj ni rabil, najmanje pa jed- nemu naših velemož nasproti.

Da bi bil v Ameriki kdo tako pisal, kakor Kalan v svojem lističi, dobil bi ga sodec „Lynch“ v roke. V nas ni tacihi običajev. Dovoljeno pa nam je, sramovati se gospodov à la Kalan, a tudi tistihi, ki jim dajejo potuho in denar.

Neradovoljno praznovanje prvega majnika.

(Žalostno-šaljiva dogodba, spisal S. M.)

Po vsej Evropi, dà celo izven nje pričakovalo je vse z napetostjo in strahom dne prvega majnika. Ta strah provzročilo je seveda socialistično gibanje. Tudi Ljubljana ni bila prosta tega strahu, dasi je dobro znano, da tako mirnega ljudstva ni v celej Avstriji, kakor baš v Ljubljani. Tudi v Ljubljani trudilo se je vojaštvo in policija na vse kriplje, preprečiti o pravem času vsako gibanje. Nevarnejše elemente pozaprl so že poprej. Vso noč od zadnjega aprila na prvi majnik, križale so se straže po ulicah, opazovaje z največjo pozornostjo vsak šum. Proti jutru vznemirjalo jih je celo petelinje petje, meneč, da se oglašajo socialistični rogovileži. S kratka: storilo se je vse, da bi kolikor moči mirno potekel ta strašni dan.

Moj prijatelj France in jaz dogovorila sva se, nič hudega sluteč, da se podava ta dan na prijazni Rožnik ter tako na vse zgodaj pozdraviva krasni dan prvega majnika. Moj prijatelj, kateremu obilost života ne do- pušča prezgodaj zapuščati gorke postelje, prosil me je, da ga pridem klicat, kar sem mu seveda radostno ob- ljubil, dasi me je nekoliko skrbelo, kako ga bom pri- klical, ker stanuje precej od tal.

Krasno jutro osodepolnega dne je napočilo in jedva so se prikazali sledovi solnčnega vzhoda, bil sem na nogah in kmalu tudi pred hišo svojega prijatelja.

Vse je bilo tu še mirno, zibaje se v sladkih sanjah. Duri bile so zaprte. Nestrpnó čakajoč prvega znamenja življenja v hiši, hodil sem semtertja, toda zaman. Čas je potekal in že sem mislil, da jutra prvega majnika ne bo moči praznovati mi na idiličnem Rožniku; kar mi pride nesrečna misel, da bi vrgel nekoliko peska v okno svojega prijatelja, ter ga tako opomnil najinega dogovora.

Kakor sem mislil, tako sem storil; toda jedva se pripognem, da bi pobral nekoliko peska na kamenitih tleh, že me drži policijska patrulja za obe roki, kričeč mi na ušesa, da moram v imenu postave ž njimi.

Izgovarjal sem se ter zabičeval jim na vse moči, da namen moj ni bil zloben, da sem hotel le prijatelja priklicati in tako dalje; toda zaman, odgovorilo se mi je samo, da tak izgovor bi lahko vsak razgrajalec porabil. V petih minutah našel sem se namestu na Rožniku mej vlažnimi stenami Ljubljanskega rotovža.

Jezil sem se sicer, toda le na tihem. Uverjen sem bil, da ta zapor ne bode dolgotrajen, vendar pa mi je bilo neprijetno in tesno pri srci, da moram čepeti tako po nedolžnem v zaduhlem prostoru, namesto, da uživam slast božjega jutra v prostej naravi.

Nisem še dolgo sedel tako premišljujoč in jezeč se, kar zaškriplje zopet zarujava ključavnica na vratih in v tesno celico prisopiha malodane preglasno izrazujoč svojo nejevoljo — — — moj prijatelj France.

Moje iznenadenje bilo je nepopisno. Mojega prijatelja tudi. Na prvi mah nedostajalo nama je besed izraziti svoje iznenadenje; po preteku nekolikih trenutkov stoprav oddahnil sem se toliko, da sem ga uprašal, kak slučaj ga je zanesel mej to zidovje.

„Tudi meni je uganjka, kako si ti sem dospel,“ odvrne mi prijatelj zakrivajoč svojo jezo, kolikor se je dalo. „Saj sva se vendar dogovorila, da me prideš buditi!“

„To zvedenje najinega dogovora zavedlo me je baš le-sem.“

„Kako to!“

Na kratko mu razložim zgodnjo nezgodo svojo ter ga prosim, da tudi on pojasni svoj pohod v te prostore.

France se nekako tožno nasmehne ter prične kratko svojo povest.

„Kakor me poznaš, rad nekoliko dalje spim, kakor je navada drugih. Tudi danes nisem se dosti briga za najin dogovor, temveč smrčal brez skrbi precej dolgo, ker sem si bil gotov, da me prideš buditi. Tako sem spal do šeste ure. Ko se prebudim, pohitim k oknu, oziraje se po ulicah semtertje. Nadejal sem se, da me že pričakuješ. Zaman, o tebi ni duha ne sluha! Nejevoljen, da tako slabo obljube izpolnuješ, opravil sem se, ter šel pred tvoje stanovanje, kajti mislil sem, da si tudi ti zaspal. Ko dospem do tja, bilo je še vse mirno; namenim se torej priklicati te z lučanjem peska; toda jedva se pripognem, zgodilo se mi je kakor tebi: prijeli so me, odvedli ter privedli le-sem k svojemu prijatelju, da deliva usodo prvega majnika ter dasi neradovoljno vendar le skupaj praznujeva usodepolni ta dan mej stenami rotovškimi.“

Otroški dovtip.

Milica: Moja mama svira na glasovir, tvoja pa ne.

Milan: Moja pa vzame vse zobe iz ust. Tega pa tvoja ne zna.

Iz Št. Lamberta za Savo.

(Izv. dop.)

Kalanov listič „Domoljub“ vedno poudarja: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Žal, da to samo trdi, a se po tem geslu prav nič ne ravna. To vam v kratkem dokazem.

Da „Domoljubu“ ni vse za vero, to je pri meni očividno pokazal. Dne 30. marca sem mu pisal, da smo imeli od 15. do 23. marca misijon in mislil sem si, da bode tako svet in pobožen list to gotovo vsprejel in priobčil zahvalo gospodom misijonarjem in domačemu g. župniku. A varal sem se korenito, moj dopis ni zagledal belega dne.

Drugo geslo „Domoljubovo“ je: „Vse za dom!“ A čujte, kako se tega drži! Jaz sem mu sporočil, da smo poslali 100 gld. družbi sv. Cirila in Metoda. „Domoljub“ pa je o tem zopet molčal, kakor da je „mrtva stvar.“

Dalje sem ga obvestil, da se v Zagorji snuje „Sokol“ in da je to dobro tudi za cesarja, ker bode mladina že poprej telovadila, predno dobi puško v roke. A tudi tega ni vsprejel. „Domoljub“ zatajil je torej tudi svoje tretje geslo in sedaj več ne vemo, za katerim vetrom „Domoljub“ jadra.

Še nekaj! „Domoljub“ rad deva dobre narodnjake na paragraf. Takih pa, ki so, kakor trgovec Lambert, katerim je duhovščina le „prokleti farji“ pa ne devlje na paragraf. O vsem tem sem mu pisal in opozarjal Zagorce, naj se držijo gesla „Svoji k svojim!“ A „Domoljub“ molčal je o vsem tem in pokazal, da ima vero, dom in cesarja le konci jezika, kjer se rado doli zmika.

Dragoslav.

A. Kdo je v Ljubljani najimenitnejša oseba?

B. Dr. Šusteršič.

A. Zakaj pa baš on?

B. Zato ker ima dva papeža.

Radovedna poslančeva žena.

Bil je državni poslanec, ki je imel toli radovedno ženo, da ni mogla počakati, da bi mož prišel domov, temveč je vsakokrat iz seje idočemu naproti hitela, obisipala ga z vprašanji vsake vrste in sploh hotela vse natanko zvedeti, o čem se je v zboru govorilo in sklepalo.

Mož je s početkoma radovoljno ustrezal želji svoje boljše polovice; naposled mu je pa ta prenapeta radovednost vendar jela presedati in je v sklepu zasedanja državnega zbora svojej naproti idočej ženi jel pripovedovati, da je bilo danes sklenjeno, da bo moral vsak mož imeti po dve ženi.

Žena to slišavši je skoraj omedlela; ko se pa malo opomore, bilo je prvo, da je možu na vse mogoče načine na srce polagala, kako siabe nasledke bi ta sklep imel, da bi bil večni ravs in kavs v hiši i. t. d. in da mora on pri prvem zasedanji predlog staviti in pri svojih tovariših na to delati, da se ta zakon uniči.

Zna se, da je žena otvoritve državnega zbora sila teško pričakovala, in ko je prišel tisti srečni trenotek, pričakovala je moža že pred zbornico in prvo njeno uprašanje je bilo — kako se je stvar zvršila.

Mož z resnim obrazom in na videz zelo potrj je pravi: Posrečilo se mi je pridobiti večino za svoj predlog; a obveljal je drug nasvet, kateri tudi vem, da ti ne bo ugajal — da mora namreč vsaka žena po dva moža imeti. —

Žena, na videz s to novostjo presenečena, mirno možu reče: „Veš kaj, ljubi moj, postava je postava in cesarskim postavam se ne smemo protiviti“. —

Kako je oče Anžuta delal oporoko.

Tam v deveti deželi — v mestu Cokelburg-u, obolel je oče Anžuta prav opasno za osepnici tako, da so se bali za njegovo življenje. Žena in sosed nagovarjata ga, naj naredi oporoko. Po kratkem premisleku odgovori bolni mož ženi: „Za izterjati nimam nič, kar sem dolžan plačati, saj premalo, vem, da ne bo nihče zahteval, ti pa vzemi C. Janeza.“

A-hacelj: „Zakaj so pa klerikalci vsled mestnih volitev tako potrj, ob enem pa ljuti, kakor razdraženi sršeni?“

B-hacelj: „Zakaj? Ha, ha, ha! Kako lepo so imeli že vse razdeljeno! Ravnatelj Pla vs é bi bil vsled svoje nesebičnosti župan, Valentinčič ravnatelj užitninskega zakupa, Ledenik pa ravnatelj mestne hranilnice.“

C-hacelj: „Kaj pa Regali?“

B-hacelj: „Ta bi bil dobil loterijsko posojilo v roke, ker je imel pri „Marijini bratovščini“ tako izvrstno prakso, da ni bilo treha niti dobitkov izplačati.“

C-hacelj: „Hvala Bogu, da so na medvedovo kožo pili!“

Ko je mali Slavko slišal v šoli prislovico „Errando discimus,“ delal je z vidnim veseljem napake, da bi se več naučil.

Šolske smešnice.

(Priobčil Zupanec Ivan).

Veroučitelj: „Kaj nam je storiti, da pridemo v nebesa?“

Mesarjev Tonček: „Umreti!“

Veroučitelj: „Kaj so storili Izraelci, prišedši iz Ru-dečega morja?“

Učenec: „Sušili so se.“

Veroučitelj razlaga svojim učencem, da se smejo opravljati hlapčevska dela tudi ob nedeljah, kadar je sila velika. „Mislite si,“ pravi, „da lije ves teden dež in oče hočejo spraviti snopje pod streho. V nedeljo pa je lepo. Smejo li tedaj spraviti snopje pod streho?“ *Učenec*: „Ne!“ — *Veroučitelj*: „Zakaj pa ne?“ — *Učenec*: „Ker je še premokro!“

Učitelj razlaga v prvem oddelku jedila, na to vpraša učenca: „Kaj je kruh?“ Deček molči. *Učitelj*: „Čemu je kruh?“ *Učenec*: „Zató, da mi mati nanj putra namažejo.“

Učitelj: „Koliko je 20 manj 20?“ — *Učenec* ne odgovori. Zato ga upraša učitelj: „Če imaš dvajsetico v žepu in jo izgubiš, kaj imaš potem v žepu?“

Učenec: „Luknjo.“

Učitelj: „Ti imaš 5 jabolk, pa dobiš še 3, koliko jih imaš potem?“

Jožek: „Potem — potem jih imam dovolj!“

Učitelj: „Kdo je bil Kolumb?“

Učenec: „Kolumb je bil tič!“ Ko poneha smeh in krehot, vpraša učitelj učenca, kje je to zvedel. — „Saj sem bral v neki knjigi: „Kolumbovo jajce“ odreže se deček.“

Učitelj: „Koliko zob ima človek?“

Učenec: „Polna usta.“

Učitelj: „Ti imaš 5 krajcarjev in jaz ti dam še 2, koliko jih imaš potem?“

Učenec: „Jaz nimam 5 krajcarjev, in Vi mi ne daste dveh!“

Učitelj: „Jožek, poglej, kakšno nalogo si mi že zopet prinesel! Samo na tej strani je osem „pacek“. Zakaj si tako nesnažen in nepazen?“

Jožek: (jokajoč:) „Zató so pa na drugi strani samo tri!“

Ponudba.

Razni posli kakor: Nabiranje podpisov, ker potrebujem za dobro plačo „korteše“ in tuhtam zanje limanice, s katerimi z vspehom podpise lovim — kovanje protestov — oskrbovanje kupljenega posestva — sejanje nemira — gojenje preprirov — širjenje sovraštva — rušenje oporok itd., mi dajejo toliko dela, da še ne morem svoje službe brez pomot opravljati. Ker pa zavzemam še več častnih mest, sem primoran taiste odstopiti pod sledečimi pogoji:

1. Naslednik moj ima nalogo napadati, črniti in po mogočnosti škodovati učiteljem v okraji, kateri ne klečeplazijo, naj si bodo še tako značajni in mirni.

2. Zabavljati nekemu krčmarju v „Südst. Post“ z vsemi mogočimi in izmišljenimi sredstvi, ter sovražiti vse, kateri žnjim občejejo iz vse svoje duše z vsem svojim dejanjem in z vsem svojim govorjenjem.

Kdor misli to nalogo še bolj nego jaz zvršiti, pošlje naj ponudbo pod: Bivši P. F. v O. okraji.

Čujte! čujte!

Gospod dr. Supan je sicer še jako mlad in kot zagovornik v pravdi Kunc contra Sturm igral je jako pasivno ulogo, kajti mesto zagovornika bil je le — poslušalec. To pa vender ne ovira, da je jako odličen član „Katoliškega političkega društva.“ Ne zavidamo mu tega dostojanstva, a čudno, zelo čudno se nam je zdelo, da je rečeni veleslavni gosp. doktor preteklo soboto v čitalnični restavraciji izrekel željo, da bi se vender jedenkrat igral:

„Der Pfarrer von Kirchfeld“.

Dokaz, da Kalan ni bil kandidat po volji božji.

Na zadnji dan mestnih dopolnilnih volitev stopil je nekdo na rotovži h klerikalnemu kandidatu g. P. in vprašal: „No, kako pa je?“

„Vse je v božjih rokah!“ bil je odgovor.

Ker je torej volitev bila brezdvomno v božjih rokah, a sta oba klerikalna kandidata sijajno propala, sme se logično sklepati, da izvolitev klerikalnih kandidatov ni bila v božjih rokah, da torej Kalan ni bil kandidat po božji volji. —

Quod erat demonstrandum.

Telegrami „Brusu“.

Središče: Novi organist zbolel. Zelo se je bati, da izgubi krasni svoj tenor, kateri jedini mu je do te službe pripomogel.

Gorica: Stara „Soča“ malo še miga. Zadnjič skušala je v notici „Nek gospod v Gorici“ biti celo dovtipna, pa se je po stari navadi le blamirala. Kar se umazanosti tiče, naj se pa gospodje le za nos primejo, sicer bodem potegnil kak glasnejši register.

Celovec: Ko je deželni predsednik Schmidt videl, da na Lažanskega interpelaciji ni podpisan noben slovensk poslanec, je vesel vskliknil: Saj imam več prijateljev, nego sem mislil!

Berolin: Opaža se, da cesar jeden dan ni imel nobenega javnega govora.

Dunaj: Navzlic dr. Schafferja govoru v konstitucionalnem društvu v Ljubljani se položaj vender ni izpremenil.

„Le style, c' est l' homme.“

Kapelan Žitnik je v sobotnem „Slovinci“ spravil se nad „Brusa“ in njegovega urednika in posvetil mu celo vrsto klerikalno-finih pridevkov, kakor so: „Delirium tremens“, „revolverjournal“, „politica tremens“, „duševno uboštvo“, „umazano perilo“, „gnojica“, „fekalijs“, „kanalizacija“, „smrdljiva tekočina“, „slovenski hlen“, „gnojica“, „slovstveni gnoj“, „gnoj“, „precejajo gnojico“, „beznice“, „humbug“, „pserdočastilci“, „slovenska gnojica“ itd.

Mi te bujne cvetke klerikalne omike jednostavno konstatujemo, ker odgovora niti vredne neso. Kdor jih je čital, znal je takoj, koliko je ura. Kapelan Žitnik & Co. izgubili so vsled zadnjega poraza svoj kompas, zato si mislijo pomagati s psokami. A vse to zaman! Jedino, kar so dosegli je to, da zdaj vsakdo vidi, kako slastno piše kapelan Žitnik besede „gnoj, gnojica, fekalije, smrdljiva tekočina“ itd., isti kapelan Žitnik, ki je „bei Tage hektisch, bei der Nacht elektrisch“, to je: v krčmah skrajno liberalen in fantovski, v „Slovinci“ pa najnestrpnejši klerikalec.

O „duševnem jerobstvu“ raznih kanonikov in doktorjev sv. pisma utegnemo še spisati daljše poglavje, danes nam prostor ne dopušča samo še par besed glede Trstenjaka. Kapelan Žitnik vedi, da prav dobro poznamo taktiko njegovo. Zdaj pozivlje na pomoč moža, ki ni klerikalec, zdaj odličnega Nemca, ki mu mora pomagati vsklikniti: „Ein reiner Blödsinn!“, zdaj pa zopet podtaknjeno pismo. Vsem takim manevrom se mi le smejemo zbok skrajne nerodnosti duševnega njihovega očeta. Glede Davorina Trstenjaka smo mi namreč popolnoma na jasnem. On ni bil samo naročnik „Brusov“, ampak tudi naš sotrudnik in ako se gospod kapelan Žitnik potruži k nam, pokazali mu bomo v rokopisu Trstenjakove, v „Brusu“ objavljene članke in notice. Blagovoljni čitatelj po tem sodi sam, kje tiči „humbug“ ali v kapelanu Žitniku, ali pa v nas.

Pohlevnost lepa reč.

V sobotnem „Slovinci“ je nekdo zopet napal gospoda Ivana Hribar-ja. Napadi v klerikalnem dnevniku so sicer tako navadni, da se le še s pomilovanjem čitajo, a ta napad ima posebno sol v sebi, kajti koncem dopisa čita se doslovno:

„Po našem skromnem mnenju ima vsak kapelan brez izjeme izvestno toliko in več sposobnosti za poslaniški posel, kakor pa ta gospod“ (Hribar.)

Komentara k temu ni treba, ponavljamo pa: Pohlevnost je lepa reč.

Listnica uredništva.

Gosp. Fran Aleksandrov: „Praskarjev Jarni“ ima mnogo vrlih podrobnosti, a nekoliko je predolg, na gotovem mestu pa preveč realističen. Morebiti s premembami v jedni prihodnjih številkih.

Gosp. dopisniku „Iz Vudrikovja“. Prihodnjič.

P. n. naročnikom: Potopis „V koši v Pariz“ je za to številko izostal. Anžetu se je koš polomil, do prihodnje številke pa bode že upletel par novih viter.

Rešitev šaljive zastavice v poslednji številki:

TO.

(Kako se **to** zapiše z dvema črkama?)